LONDA

PARADIGM INITIATIVE

2021

Ripoti ya Kenya Haki za Dijitali na Ujumuishaji

LONDA

RIPOTI YA KENYA HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAJI 2021

UCHAPISHAJI WA PARADIGM INITIATIVE

Imechapishwa na Paradigm Initiative
374 Borno Way, Yaba, Lagos, Nigeria
Email: media@paradigmhq.org
www.paradigmhq.org

Iliyochapishwa mnamo Mei 2022

Ripoti iliyotolewa na Ekai Nabenyo
Timu ya Uhariri: 'Gbenga Sesan, Kathleen Ndong'mo, Hlengiwe Dube, Margaret Nyambura Ndung'u, Mawaki Chango, Nnenna Paul-Ugochukwu and Thobekile Matimbe.
Ukurasa wa jalada uliofanywa na Kenneth Oyeniyi
Iliyoundwa na Luce Concepts
Picha na Pexels

This publication may be reproduced for non-commercial use in any form provided due credit is given to the publishers, and the work is presented without any distortion.

Copyright © 2022 Paradigm Initiative

Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

JEDWALI LA YALIYOMO

01
UFUPISHO

02
UTANGULIZI

03
UZINGATIAJI MIFUMO YA KIKANDA NA KIMATAIFA

04
ATHARI ZA KANUNI ZA UVIKO-19 KWENYE HAKI ZA KIDIJITALI NA USHIRIKISHWAJI

UHURU WA KUJIELEZA MTANDAONI MNAMO 2021

05
MATAMSHI YA CHUKI, TAARIFA POTOFU NA SHERIA ZA KASHFA ZA JINAI

KUTENGWA KWA KIDIJITALI KATIKA AFRIKA NA ATHARI ZAKE KWA HAKI ZA KIBINADAMU

05
MIUNDOMBINU YA KIDIJITALI NA UWEKAJI KIPAUMBELE WA TEHAMA

MKAKATI WA KITAIFA WA AKILI BANDIA

JINSIA NA TEHAMA

06
FARAGHA, VITAMBULISHO VYA DIJITALI NA UFUATILIAJI

UPATIKANAJI WA TAARIFA

KUKATIZWA KWA MTANDAO

07
UCHAMBUZI WA UTENDAJI WA NCHI KUTOKA MWAKA ULIOPITA

08
HITIMISHO NA MAPENDEKEZO

LONDA

RIPOTI YA KENYA HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAJI 2021

UCHAPISHAJI WA PARADIGM INITIATIVE

UFUPISHO

Mnamo 2021, Kenya ilishuhudia matukio kadhaa katika mfumo wa haki za kidijitali nchini. Licha ya changamoto zilizoletwa na janga la COVID-19, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia (TEHAMA) Ubunifu na Masuala ya Vijana (MoTEHAMA) iliongoza juhudi za kuweka mazingira ya kuheshimu haki na huria ya sera ya mtandao.

Ripoti hii inatoa muhtasari wa haki za kidijitali nchini Kenya na muingiliano kati ya ulinzi wa data na hatua za kibinadamu, haki za kidijitali na ujumuishaji wa digitali, ulinzi wa data na faragha na vitisho vya mamlaka ya umma kuhusu uhuru wa kujieleza mtandaoni.

Ripoti hii pia inaangazia matumizi ya sheria za uhalifu wa mtandaoni na vyombo vya kutekeleza sheria na mashirika mengine nchini Kenya.

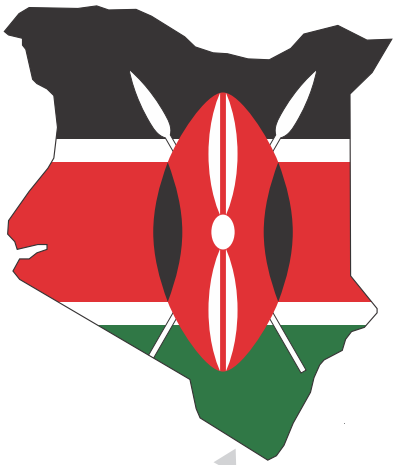

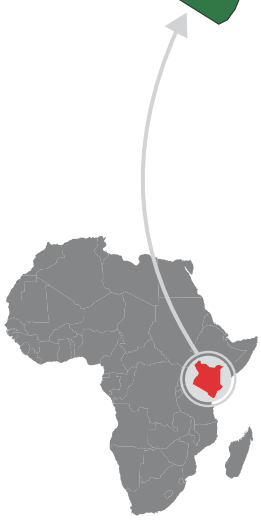

UTANGULIZI

HAKI ZA DIJITALI NA UJUMUISHAI YA NCHI YA KENYA

Kwa sasa Kenya ni mojawapo ya soko la teknolojia ya habari na mawasiliano linalokua kwa kasi zaidi (TEHAMA) katika Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara.[1] TEHAMA imetambuliwa kama kiwezesha mabadiliko ya kiuchumi ya kijamii na kuafikiwa kwa matarajio ya Dira ya Kenya ya 2030. Nchi hiyo ni nyumbani kwa baadhi ya wadau wakuu katika sekta hiyo, ikiwa ni pamoja na Google, Meta, Oracle, IBM na Microsoft, miongoni mwa wengine.[2] Ni wazi kwamba, MPESA ya Kenya ni huduma ya benki inayotambulika duniani kote ambayo imeifikisha nchi katika viwango vya juu katika nyanja ya Benki ya Simu.

USD $210M

SERIKALI ILITENGA KWA WIZARA YA UBUNIFU WA TEHAMA NA MASUALA YA VIJANA.

Idadi ya sheria na sera ikijumuisha Mswada wa Filamu wa 2021 zilipendekezwa kupitishwa katika kipindi kinacho kaguliwa. Kujitolea kwa Serikali ya Kenya kusaidia maendeleo ya TEHAMA ni dhahiri kutokana na mwelekeo wa sera wa kuvutia ambao nchi kwa sasa inachukua kupitia utimilifu unaoendelea wa matarajio ya nchi ya TEHAMA kupitia mgao wa kutosha wa bajeti. Mfano halisi ni kipindi cha Mwaka wa Fedha 2021/2022 ambapo serikali ilitenga Dola milioni 210 kwa Wizara ya Ubunifu wa TEHAMA na Masuala ya Vijana.

1. Kyem, Peter A. Kwaku. "Is ICT the panacea to sub-Saharan Africa's development problems? Rethinking Africa's contentious engagement with the global information society." Progress in Development Studies 12.2-3 (2012): 231-244.
2. Schachter, Kara. "The Digitalization of Development: Understanding the Role of Technology and Innovation in Development through a Case Study of Kenya and M-Pesa." (2019).

Msukumo wa makusudi, unaoendelea wa serikali ya Kenya kuongoza kwa mfano, kwa kutoa huduma zake zaidi mtandaoni kupitia tovuti ya huduma kwa raia wa kielektroniki (ecitizen.go.ke), umechangia ukuaji unaotokana na mahitaji ya sekta ya TEHAMA. Kufuatia maagizo ya serikali kwamba waajiri wanaruhusu wafanyikazi wasio wa lazima kufanya kazi nyumbani, raia walitumia wakati mwingi mkondoni katika kipindi kinachokaguliwa. Kama shughuli zinazohusiana na kazi na zingine kubadilishwa mtandaoni kutokana na kazi inayoungwa mkono na serikali kutoka kwa sera ya nyumbani, vikwazo kadhaa vya kufurahia kikamilifu haki za kidijitali na Wakenya wengi vilibainika.

UZINGATIAJI MIFUMO YA KIKANDA NA KIMATAIFA

Kifungu cha 19 cha Azimio la Kimataifa la Haki za Kibinadamu, ambacho kinatoa kwamba "kila mtu ana haki ya uhuru wa maoni na kujieleza; haki hii inajumuisha uhuru wa kuwa na maoni bila kuingiliwa na kutafuta, kupokea na kutoa habari na mawazo kupitia chombo chochote cha habari bila kujali mipaka" inahakikisha, miongoni mwa mambo mengine, uhuru wa kujieleza na kujumuika.

Kenya imeidhinisha Mkataba wa Afrika wa Haki za Kibinadamu na Watu, unaozingatiwa kuwa chombo cha jumla cha haki za binadamu barani.

Machi 2021 inatazamwa kuwa wakati muhimu kwa haki za watoto mtandaoni kwa sababu ingawa mara nyingi hunyimwa uangalizi unaostahili, Kamati ya Umoja wa Mataifa (UN) kuhusu Haki za Mtoto ilizindua waraka elekezi kuhusu haki za watoto kuhusiana na haki za watoto. mazingira ya kidijitali. Hati hiyo inakamilisha Mkataba uliopo wa Umoja wa Mataifa kuhusu Haki za Mtoto.

Azimio la Afrika kuhusu Haki na Uhuru wa Mtandao liliandaliwa ili *"kukuza viwango vya haki za binadamu na kanuni za uwazi katika uundaji na utekelezaji wa sera ya mtandao"* katika nchi za Afrika, ikiwa ni pamoja na Kenya. Mkataba wa Umoja wa Afrika wa Usalama wa Mtandao na Ulinzi wa Data ya Kibinafsi (Mkataba wa Malabo) uliandaliwa mwaka wa 2011 lakini ukapitishwa Juni 2014 ili *"kuanzisha mfumo wa kuaminika wa usalama wa mtandao katika Afrika kupitia kuandaa miamala ya kielektroniki, ulinzi wa data ya kibinafsi, kukuza usalama wa mtandao, utawala wa kielektroniki na kupambana na uhalifu mtandaoni."* Zaidi ya hayo, Kanuni za Jumla za Ulinzi wa Data za Umoja wa Ulaya (GDPR) hutoa, kile kinachoweza kuitwa, mbinu bora za kimataifa katika usimamizi wa data. Ingawa si mahususi kwa Kenya, kanuni hizo ni za kimaendeleo na ni za kuelimisha.

3. Africa Charter on Human and Peoples Rights https://au.int/sites/default/files/treaties/36390-treaty-0011_-_african_charter_on_human_and_peoples_rights_e.pdf (Accessed on 24 January 2022)
4. See The NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence (CCDCOE) available at https://ccdcoe.org/organisations/au/ (Accessed on 15 March 2022).

Kwa kinatharia, ufuataji wa Kenya wa mifumo ya kikanda na kimataifa unaweza kutambuliwa kutokana na ukweli kwamba imechukua hatua za makusudi kuhakikisha kuwa nchi inaendesha shughuli zake ndani ya mipaka ya viwango vya kimataifa na wajibu wa haki za binadamu kulinda haki ya faragha na haki nyingine za kidijitali ambazo zilitishiwa. mtandaoni hapo awali. Nchi inaendelea kuboresha mfumo wake wa kisheria, kisera na kitaasisi ili, miongoni mwa mengine, kuoanisha mifumo ya kikanda na kimataifa. Kwa mfano, Sekretarieti ya Taifa ya Mawasiliano, kitengo cha ushauri cha sera ya Wizara, ilitangaza Aprili 2021, kwamba Wizara ya TEHAMA, Ubunifu na Masuala ya Vijana ilikuwa imezindua mashauriano ya umma kuhusu rasimu ya kanuni za ulinzi wa data.

Hasa, Wizara ilisisitiza kuwa inaomba maoni kutoka kwa wananchi kuhusu kanuni tatu zifuatazo:[3]

Kanuni za Ulinzi wa Data (Jumla) za 2021

Kanuni za Ulinzi wa Data (Usajili wa wadhibiti Data na Wachakataji Data) za 2021

Kanuni za Ulinzi wa Data (Uzingatiaji na Utekelezaji) za 2021

ATHARI ZA KANUNI ZA UVIKO-19 KWENYE HAKI ZA KIDIJITALI NA USHIRIKISHWAJI

Kutokana na janga la UVIKO-19, kulikuwa na ongezeko lililobainishwa la idadi ya watumiaji wa mtandao na matumizi ya intaneti. Mnamo Juni 2021, Mamlaka ya Mawasiliano ya Kenya iliripoti kwamba kampuni inayoongoza ya mawasiliano ya simu, Safaricom PLC, ilikuwa na watumiaji wengi zaidi wa mtandao.[4] Ripoti inabainisha kuwa ongezeko hili lilisababishwa na kazi sera ya serikali ya ufanyaji kazi kutoka nyumbani. Kuanza kwa janga hili pia kuliona kuanzishwa kwa ushuru wa huduma za kidijitali. Zaidi ya hayo, serikali iliongeza ufuatiliaji wa wagonjwa wa UVIKO-19 mnamo 2020 mwanzoni mwa kizuizi cha kutoka nje zilizowekwa na serikali.[5] Hata hivyo, kutokana na kilio cha namna ufuatiliaji huo ulivyokuwa unafanyika, serikali ilionekana kwenda polepole katika ufuatiliaji huo.

UHURU WA KUJIELEZA MTANDAONI MNAMO 2021

Kenya kwa kiasi kikubwa ni mamlaka inayoheshimu haki kutokana na maendeleo ambayo yamefanywa katika mfumo wa mahakama nchini humo.

Uhuru wa kujieleza mtandaoni mara nyingi huhakikishwa lakini mnamo 2021 kulikuwa na visa vichache vya vitisho kwa uhuru wa kujieleza mtandaoni. Kwa mfano, serikali iliidhinisha kukamatwa na kufunguliwa mashtaka kwa mwanaharakati Mutemi wa Kiama kwa kuchapisha ambayo serikali iliona kuwa picha za kukera. Baadaye mwanaharakati huyo alifunguliwa mashitaka katika kesi iliyovutia shutuma za kimataifa. Kesi hiyo imetupiliwa mbali.[6]

3. Africa Charter on Human and Peoples Rights https://au.int/sites/default/files/treaties/36390-treaty-0011_-_african_charter_on_human_and_peoples_rights_e.pdf (Accessed on 24 January 2022)
4. See The NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence (CCDCOE) available at https://ccdcoe.org/organisations/au/ (Accessed on 15 March 2022).
5. Data Protection General Regulations https://www.odpc.go.ke/resources/data-protection-general-regulations-2021/ 2 (Accessed on 15 January 2022)
6. See Communication Authority's Sector Statistics Report available at https://www.ca.go.ke/wp-content/uploads/2021/09/Sector-Statistics-Report-Q4-2020-2021.pdf (Accessed on 19 January 2022).

FARAGHA, VITAMBULISHO VYA DIJITALI NA UFUATILIAJI

Kwa sababu ya kushindwa kutii masharti ya wazi ya Sheria ya Kulinda Data ya 2019 (DPA), Mahakama Kuu ya Kenya ilibatilisha uamuzi wa kusambaza Kadi za Huduma mnamo Oktoba 2021. Kadi za Huduma hutolewa kwa raia wa Kenya kwa madhumuni ya utambulisho na zimewekwa kuchukua nafasi ya Vitambulisho vya Taifa vinavyotumika sasa hivi. Kinyume na Sheria, serikali ilianza mchakato wa kukusanya data za kibinafsi kutoka kwa Wakenya bila kuweka hatua za kuhakikisha kwamba data hiyo italindwa chini ya Mfumo wa Kitaifa wa Kusimamia Vitambulisho (NIIMS).[7] Mahakama iliendelea kutoa amri ya mandamus ambayo ilitaka kulazimisha Serikali ya Kenya kukamilisha kwanza tathmini ya athari za ulinzi wa data kabla ya kusambaza kadi za Huduma kama ilivyokuwa imetarajiwa.

UPATIKANAJI WA TAARIFA

Kwa mujibu wa Sheria ya Kenya ya Kupata Taarifa ya 2016, haki ya kupata taarifa iliyo chini ya mamlaka ya umma imewekwa katika sheria. Kama inavyoidhinishwa na Sheria, Katibu wa Baraza la Mawaziri la Habari, Mawasiliano na Teknolojia (TEHAMA) na Masuala ya Vijana kwa ushirikiano na Tume ya Haki ya Utawala (CAJ) alichapisha Kanuni za Upatikanaji wa Taarifa, 2021 kwa maoni ya umma. Hili lilikuwa hatua kubwa sana kwa jinsi upatikanaji wa habari nchini Kenya unavyohusika Uzuizi wa Mtandao.

KUKATIZWA KWA MTANDAO

Hakukuwa na changamoto kubwa ya mtandao wa serikali nchini Kenya mwaka wa 2021 isipokuwa kwa kukatizwa kwa mara kwa mara na urekebishaji wa mifumo yao husika na kampuni husika za mawasiliano. Kukatizwa kwa mtandao pia kulisababishwa na kukatika kwa umeme mara kwa mara na Shirika la Umeme Kenya Power and Lighting Company (KPLC).

7. Barasa, Edwine, et al. "Indirect health effects of the COVID-19 pandemic in Kenya: a mixed methods assessment." BMC Health Services Research 21.1 (2021): 1-16.

MATAMSHI YA CHUKI, TAARIFA POTOFU NA SHERIA ZA KASHFA ZA JINAI

Jinsi inavyoendelea wakati wa msimu wa kampeni, Kenya kwa sasa imekumbwa na visa vingi vya wanasiasa kujihusisha na matamshi ya chuki na habari potofu, haswa kuenea kwa habari ghushi. Hakuna matamshi makubwa ya chuki, taarifa potofu na mapendekezo ya sheria ya kashfa ya jinai yaliyotolewa katika kipindi hiki.

KUTENGWA KWA KIDIJITALI KATIKA AFRIKA NA ATHARI ZAKE KWA HAKI ZA KIBINADAMU

Kutengwa kidijitali bado ni jambo la kutia wasiwasi katika maendeleo ya TEHAMA ya Kenya. Baadhi ya maeneo ya nchi bado yana muunganisho hafifu wa 2G au hakuna mtandao wa simu za mkononi hasa katika maeneo ya Kaskazini-Mashariki na Kaskazini-Magharibi. Ukweli kwamba baadhi ya maeneo ya nchi yametengwa kidijitali ina maana kwamba hayana uwezo wa kuchukua fursa ya mapinduzi ya mtandao. Huku sehemu nyingine za nchi zikikabiliana na 4G na 5G, inasikitisha kwamba baadhi ya maeneo ya nchi yameachwa nje.

MIUNDOMBINU YA KIDIJITALI NA UWEKAJI KIPAUMBELE WA TEHAMA

Kwa mujibu wa Katiba, huduma za utangazaji, posta na mawasiliano ni mamlaka ya serikali ya kitaifa kinyume na serikali za kaunti. Ili kufikia matarajio yake ya TEHAMA kama ilivyoelezwa katika Sera yake ya TEHAMA, Serikali ya Kenya imewekeza katika Miundombinu ya Kitaifa ya Mkongo wa Taifa au Optic Fiber (NOFBI).[8] Zaidi ya hayo, serikali ya kitaifa kupitia Wizara ya TEHAMA inaendelea kuhimiza serikali za kaunti kutoa miundo msingi ya TEHAMA na ukuzaji ujuzi ili kuziwezesha kufaidika na uwezo na fursa nyingi zinazotolewa na sera ya kitaifa ya TEHAMA.

MKAKATI WA KITAIFA WA AKILI BANDIA

Kwa sasa Kenya haina mkakati wa kitaifa wa Akili Bandia (AI). Hata hivyo, idadi ya mipango ya Akili Bandia inatekelezwa na watendaji wasio wa serikali. Kwa ushirikiano na Global Partners Digital, Paradigm Initiative ilitekeleza mradi wa Akili Bandia nchini Kenya ambao ulisababisha kukusanywa kwa Ramani ya Washikadau wa Akili Bandia, Mwongozo wa Ukweli wa Akili Bandia na Muhtasari wa Sera ya Akili Bandia (AI) nchini Kenya.[9]

JINSIA NA TEHAMA

Ushiriki wa wanawake katika TEHAMA nchini Kenya ni muhimu huku wanawake wakiendelea kuchukua nafasi muhimu katika sekta ya TEHAMA. Kuna umuhimu unaokua wa ushirikiano na uratibu kati ya mashirika ili kufikia haki za kidijitali kwa wanawake katika ngazi ya kitaifa. Licha ya hatua hizi, kuna hitaji la dharura la mfumo wa uwajibikaji unaokuza upangaji bora, uratibu, programu na matokeo ya usawa wa kijinsia na uwezeshaji wa wanawake katika ngazi ya nchi hasa kuhusiana na haki za kidijitali. Kwa kuzingatia michakato ya ujumuishwaji wa jinsia katika ngazi ya nchi, serikali inaweza kufanya kazi ili kufikia matarajio yake katika kupata usawa wa kijinsia katika sekta ya TEHAMA. Kwa sasa, mengi yapo kwenye utekelezaji.

8. Carolyne Kubwa, "Activist Kiama released over lack of sufficient evidence," The Star, April 21, 2021, Available at https://www.the-star.co.ke/news/2021-04-20-activist-kiama-released-over-lack-of-sufficient-evidence/ (Accessed on 15 March 2022).
9. Bajpai, Nirupam, and John Biberman. "Digital Identification and ICT-Driven Development in Africa." (2021). See also Mosero, Rose. "Analysing the impact of Digital ID frameworks on Marginalised Groups in Sub-Saharan Africa." Available at SSRN 3797506 (2021).

UCHAMBUZI WA UTENDAJI WA NCHI KUTOKA MWAKA ULIOPITA

Kinyume na mwaka wa 2020 wakati serikali ilikuwa ikikabiliana na kudhibiti hali ya UVIKO-19 nchini na katika mchakato huo, ukiukaji wa haki za binadamu, 2021 ilishuhudia maendeleo mazuri katika sekta ya TEHAMA. Kuna tofauti kubwa na 2020 katika suala la uboreshaji wa jumla wa mazingira ya kidijitali, mfumo wa udhibiti, mpangilio wa taasisi pamoja na uwazi wa jinsi siku za usoni zitakavyokuwa kwa TEHAMA nchini Kenya. Serikali inaonekana kuwa bora katika kudhibiti janga la UVIKO-19 ikilinganishwa na vurugu ya 2020 ya ufuatiliaji wa serikali uliowekwa ili kuzuia kuenea kwa janga hili.

Kufuatia hatua ya serikali ya kupunguza ada ya upigaji simu nchini (MTRs) na ada ya kudumu (FTRs), wahudumu wa simu walipinga hatua hii. Maana ya hili ni kwamba watoa huduma za simu bado wangetoza wanavyoona inafaa na hivyo kuathiri vibaya ufikiaji wa jumla wa huduma za kidijitali kwa umma. Gharama ya ufikiaji wa Mtandao ni kigezo muhimu cha ujumuishaji wa kidijitali na haki za kidijitali.

TEHAMA bila shaka imechangia maendeleo ya kijamii na kiuchumi ya Kenya, uboreshaji wa Pato la Taifa (GDP), ubora wa maisha ya wananchi na viwango vya kujua kusoma na kuandika. Kifungu cha 4 cha Sheria ya Matumizi Mabaya ya Kompyuta na Makosa ya Mtandao ya mwaka 2018, kinaanzisha Kamati ya Kitaifa ya Kuratibu Makosa ya Kompyuta na Mtandao (NC4) inayoundwa na wawakilishi kutoka mashirika mbalimbali ya serikali.

Kamati ina jukumu la kusimamia masuala yanayohusiana na usalama wa anga ya mtandao ya Kenya. Kenya ilizindua Kamati ya Kitaifa ya Kuratibu Uhalifu wa Kompyuta na Mtandao (NCCCC) ili kukabiliana na ongezeko la uhalifu unaohusiana na mtandao ambao umeidhalilisha Kenya na mataifa mengine duniani. Inatarajiwa kuwa utendakazi wa Kamati utachangia katika ugunduzi wa mapema, kuzuia na kudhibiti uhalifu wa mtandao.

> ***TEHAMA bila shaka imechangia maendeleo ya kijamii na kiuchumi ya Kenya, uboreshaji wa Pato la Taifa (GDP), ubora wa maisha ya wananchi na viwango vya kujua kusoma na kuandika.***

HITIMISHO NA MAPENDEKEZO

Ripoti hii imeangazia changamoto ambazo zimeshuhudiwa katika hali ya kidijitali nchini Kenya. Inahimiza kwamba mapendekezo ambayo yametolewa katika ripoti hii yazingatiwe ipasavyo ili kuboresha maisha ya watu wa Kenya. Mapendekezo yafuatayo ni ya juu:

- Kuna haja ya serikali kuweka mikakati ya kisera ambayo itahakikisha kwamba maendeleo ya miundombinu ambayo yanashuhudiwa katika miji mikuu nchini yanasambaratika hadi maeneo mengine ya mashambani nchini Kenya ambayo hayajafaidika na programu za ujumuishaji wa digitali.

- Kuna haja kwa washikadau wote-mamlaka za umma, sekta ya kibinafsi na idadi ya watu kwa ujumla nchini Kenya kuongoza juhudi za kupunguza kuenea kwa matamshi ya chuki na habari potofu mtandaoni. Hili ni muhimu hasa katika kipindi hiki ambacho nchi iko katika kipindi cha kuandaa uchaguzi.

- Serikali ya Kenya lazima ichukue mtazamo wa wadau mbalimbali katika kuelekea uchumi unaozingatia TEHAMA kama inavyotazamwa katika mpango wa maendeleo wa nchi unaolenga kubadilisha Kenya kuwa nchi mpya ya kiviwanda, ya kipato cha kati inayotoa maisha bora kwa raia wake wote, ifikapo 2030 katika mazingira safi na salama.

- Kuna haja kwa serikali ya kitaifa kuhimiza maendeleo ya TEHAMA katika ngazi ya kaunti ya mashinani kwa programu kwa matumizi na serikali za kaunti.

- Ipo haja ya kukuza na kuhimizwa kujidhibiti na kuimarishwa kwa vyombo vya kitaaluma ili kusaidia serikali kuhakikisha ufuatwaji wa miongozo na maadili fulani.

- Serikali ya Kenya inahitaji kutathmini mitazamo ya kijinsia kuhusiana na TEHAMA nchini na kuondoa vikwazo vinavyozuia ushiriki wa wanawake katika TEHAMA.

Londa 2021 inapanua ripoti ya mwaka jana na matokeo kutoka kwa nchi 22 zinazochunguza mada za faragha, uhuru wa kujieleza, ufikiaji wa habari, mgawanyiko na kutengwa, mabadiliko ya kidijitali, uwezo wa kumudu bei, jinsia na mengine ndani ya mifumo iliyopo ya sheria na dhidi ya msingi wa mgawanyiko wa dijitali unaoongezeka. Toleo hili linanasa mapengo na kutoa mapendekezo ili kufikia Afrika iliyojumuishwa kidijitali na inayoheshimu haki.

PARADIGM INITIATIVE

Paradigm Initiative
374 Borno Way, Yaba, Lagos, Nigeria
Email: media@paradigmhq.org
www.paradigmhq.org
@ParadigmHQ